

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

01.04.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Міжнародні партнери виділяють майже €2 мільйони на відновлення культурної спадщини України – Бережна. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 31 бер. Мінкультури: про близько 100 млн грн нової підтримки домовлено на конференції «Співпраця заради стійкості». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Україна та Іспанія підписали меморандум про співпрацю у сфері культури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Участь Росії в Бієнале є нормалізацією війни і підтримкою агресії – Бережна. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Українська правда отримала престижну італійську премію в номінації європейська журналістика. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Прямої заборони Телеграму в Україні не буде – депутат. – Інф.](#)

Мовні питання

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Набули чинності нові мовні вимоги до телебачення та стримінгів. – Інф.](#)

Театр

[Україна молода. – 2026. – 1 квіт. «Перестаньте робити з глядача тупе бидло». Театр імені Івана Франка показав прем'єру «Троянства» Давида Петросяна. – Самченко В.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 31 бер. «Троянство» у театрі Франка. Як виглядає нове прочитання класики і чому виставу звинувачують у відсутності оригінальності. – Резніченко В.](#)

Візуальні мистецтва

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 1 квіт. «Виліпити колір своїми руками»: у столиці відкрилася виставка абстракцій Петра Лебединця. – Стадник А.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2026. – 31 бер. У Києві покажуть «Гру наосліп» – документальний фільм про вченого, чії ідеї працювали на випередження. – Руденко Л.

Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. Квір-фестиваль Sunny Bunny змінив айдентику. – Гуржий В.

Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. «Сміливі завжди мають щастя». Кінофестиваль «Миколайчук Орен» оновив айдентику. – Головань Д.

Просвітництво

NV. – 2026. – 31 бер. Рекомендує історикиня Енн Епллбом. Міжнародна освітня платформа запустила безкоштовний онлайн-курс про Голодомор. – Інф.

Література

Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Визначено переможця Міжнародної літературної премії короткої прози імені Василя Портяка. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Книжкова палата України намагається врятувати 15 мільйонів друкованих видань. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Стартував фестиваль-воркшоп для письменників-початківців «Прописи». – Інф.

Український тиждень. – 2026. – 31 бер. Як література допомагає осмислити війну: інтерв'ю з Софією Андрухович. – Бабіч М., Манес У.

NV. – 2026. – 31 бер. «Сам у шоці». Книга Артема Чапая Не народжені для війни вийде китайською та корейською мовами. – Інф.

Музейна справа

Україна молода. – 2026. – 1 квіт. Музейні мури проти рашизму. Експерти п'яти країн у Києві аргументували, чому культура є компонентом безпеки. – Самченко В.

Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. З оглядовим майданчиком у каланчі. Музей «Чорнобиль» на Подолі відкриють після реставрації. – Гуржий В.

Вечірній Київ. – 2026. – 31 бер. У столичному музеї відкрили виставку, що демонструє тисячолітню еволюцію української писанки. – Катаєва М.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 1 квіт. Розвідка назвала імена російських археологів, які проводять незаконні розкопки на ТОТ. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Представники ЮНЕСКО відвідали об'єкти культурної спадщини у Львові, які постраждали внаслідок атаки РФ. – Інф.

Україна молода. – 2026. – 1 квіт. Там був рашизм. Молодці митці з усього світу

[рятуватимуть зруйнований рф особняк купця Павлова у Харкові. – Салімонович Л.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Трагедія народу, рана для Європи»: в італійському Отранто відкрили фотовиставку про війну в Україні. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. У Барселоні іспанських посадовиць і дипломаток познайомили з мистецтвом української писанки. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2026. – 31 бер. В Угорщині відкрили нову «Українську книжкову полицю». – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. Міжнародна Букерівська премія оголосила шортліст 2026 року. – Головань Д.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Міжнародні партнери виділяють майже €2 мільйони на відновлення культурної спадщини України – Бережна. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 31 бер. Мінкультури: про близько 100 млн грн нової підтримки домовлено на конференції «Співпраця заради стійкості». – Інф.

Міжнародні партнери виділяють майже 2 млн євро на відновлення культурної спадщини України, що передбачає насамперед реставрацію об'єктів, зруйнованих чи пошкоджених внаслідок російської військової агресії. Про це під час брифінгу в межах міжнародної конференції з питань культури України «Співпраця заради стійкості», яка відбулась 30 березня у Львові, розповіла віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна. Як поінформувала міністерка, окрім презентації в межах заходу діяльності Фонду культурної спадщини України, українська сторона також готує перелік об'єктів, які мають бути відновлені за донорські кошти. Його мають представити тим партнерам, які вже виділили кошти, а також тим, які є потенційними донорами. Крім того, за її словами, кошти будуть інвестовані в переміщення музейних колекцій в безпечні місця, а також на формування цифрових списків об'єктів культурної спадщини, які опинилися на окупованих територіях. Також в межах заходу було розширено Альянс культурної стійкості. Міжнародна конференція з питань культури України «Співпраця заради стійкості» була присвячена стану культурного сектору України в умовах війни – від зафіксованих втрат і ключових викликів до практичних рішень із захисту культурної спадщини, підтримки митців та забезпечення безперервності культурного життя. Вона об'єднала 40 іноземних делегацій, серед яких 10 міністрів культури з країн Європи і світу. Організаторами заходу виступили Міністерство культури України разом зі Львівською ОВА у співпраці з Офісом підтримки відновлення, що реалізується у партнерстві з ЮНЕСКО. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4107489-miznarodni-partneri-vidilat-majze-2-miljoni-na-vidnovlenna-kulturnoi-spadsini-ukraini-berezna.html>

<https://interfax.com.ua/news/culture/1155570.html>

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Україна та Іспанія підписали меморандум про співпрацю у сфері культури. – Інф.

Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна і міністр культури Іспанії Ернесто Уртасун підписали меморандум про співпрацю та партнерство, спрямовані на підтримку та розвиток культурно-мистецького сектору. Підписання відбулося у Львові під час зустрічі Бережної з міністром культури Іспанії Уртасуном у межах другої конференції з питань культури України «Співпраця заради стійкості». Документ визначає співпрацю, спрямовану на підтримку та розвиток культурно-мистецького сектору, збереження й промоцію культурної спадщини України, посилення професійного потенціалу митців і культурних менеджерів, а також сприяння міжкультурному діалогу та міжнародній співпраці у сфері

культури. Тетяна Бережна також висловила вдячність іспанській стороні за послідовну підтримку культурно-гуманітарної співпраці з Україною, створення Львівського культурного хабу, популяризацію українського мистецтва та літератури, а також активну участь у збереженні культурної спадщини та підтримку Українського фонду культурної спадщини. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4107689-ukraina-ta-ispania-pidpisali-memorandum-pro-spivpracu-u-sferi-kulturi.html>

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Участь Росії в Бієнале є нормалізацією війни і підтримкою агресії – Бережна. – Інф.

Участь Росії в Бієнале є нормалізацією війни і підтримкою агресії. Україна разом з міжнародними партнерами працює над тим, щоб не допустити Росію до участі у виставці. Про це під час брифінгу в межах міжнародної конференції з питань культури України «Співпраця заради стійкості», яка відбулась 30 березня у Львові, розповіла віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури України Тетяна Бережна. Її підтримала міністерка культури Латвійської Республіки Агнеса Лаце, яка зазначила, що одним з головних завдань України та її міжнародних партнерів є недопущення того, щоб голос Росії на міжнародній арені був голоснішим за їх власний. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4107497-ucast-rosii-v-bienale-e-normalizacieu-vijni-i-pidtrimkou-agresii-berezna.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Українська правда отримала престижну італійську премію в номінації європейська журналістика. – Інф.

Редакція «Української правди» стала лауреатом 47-ї Міжнародної журналістської премії Іскія – однієї з найпрестижніших італійських нагород, що відзначає досягнення в італійській, європейській та міжнародній журналістиці. Голова премії Джамп'єро Массоло оголосив переможців під час прес-конференції, яка відбулася 31 березня в штаб-квартирі Асоціації іноземної преси в Італії в Римі. Церемонія вручення 47-ї премії відбудеться в Лакко-Амено 11 липня. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/ukrainska-pravda-otrymala-prestyzhnu-italijsku-premiu-v-nominatsii-ievropejska-zhurnalistyka/>

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Прямої заборони Телеграму в Україні не буде – депутат. – Інф.

В Україні не планують запроваджувати обмеження для приватних користувачів Телеграму, проте державні органи можуть залишити платформу, якщо вона не виконає вимоги щодо прозорості власності та співпраці з правоохоронцями. Про це заявив голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Ярослав Юрчишин. За словами депутата, держава вирішила не використовувати механізм прямого блокування. Месенджери можуть

потрапити під санкції РНБО лише в тому разі, якщо буде офіційно доведено їхню співпрацю з країною-агресором. За його словами, головна претензія держави до Телеграму та інших подібних платформ – це анонімність їхніх власників. Новий законопроект зобов'язує соцмережі показувати, хто насправді за ними стоїть. Друга важлива вимога, за словами депутата, це відкриття офіційних офісів в Україні. Це потрібно для того, щоб правоохоронці мали куди звертатися у разі скоєння злочинів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4107448-pramoi-zaboroni-telegramu-v-ukraini-ne-bude-deputat.html>

Мовні питання

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Набули чинності нові мовні вимоги до телебачення та стримінгів. – Інф.

З 31 березня 2026 року набувають чинності окремі норми Закону України «Про медіа», які посилюють вимоги до використання державної мови в телевізійних пакетах і на платформах відео на замовлення. Про це повідомляє Секретаріат Уповноваженої із захисту державної мови. Під ці норми підпадають провайдери аудіовізуальних сервісів та сервіси відео на замовлення (крім аудіальних). Вимоги не стосуються музичних сервісів чи подкастів. Зокрема, у кожному пакеті телеканалів, який пропонується користувачам, частка телеканалів, що розповсюджуються державною мовою, має становити не менше 60% від загальної кількості. До таких каналів, зокрема, належать ті, що отримали ліцензію або зареєстровані відповідно до Закону України «Про медіа». Для сервісів відео на замовлення встановлено іншу норму: не менше 25% контенту в каталогах має бути українською мовою. Йдеться про фільми та програми, дубльовані або озвучені українською. Також передбачено, що якщо контент має кілька звукових доріжок, українська (за її наявності) повинна бути встановлена як основна за замовчуванням. Сервіси, які поєднують функції телебачення та онлайн-кінотеатрів, мають одночасно виконувати обидві вимоги – і щодо пакетів телеканалів, і щодо каталогів контенту. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4107493-nabuli-cinnosti-novi-movni-vimogi-do-telebacenna-ta-strimingiv.html>

Театр

Україна молода. – 2026. – 1 квіт. «Перестаньте робити з глядача тупе бидло». Театр імені Івана Франка показав прем'єру «Троянства» Давида Петросяна. – Самченко В.

У Києві Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка представив прем'єру вистави «Троянство» у постановці Давида Петросяна за драматургією Максима Курочкіна. Це друга рефлексія режисера з контекстом про ветеранів російсько-української війни. Восени минулого року на «Сцені під химерами» відбулася прем'єра «Поліандрії». Ці дві постановки об'єднує також виконавець Володимир Міненко, подробиці біографії якого глядачі почують ближче до завершення вистави. У «Троянстві» він грає роль драматурга, чию «Енеїду» беруться ставити режисер і продюсер. Тож глядачі дивляться ніби

реаліті-шоу. Проте таке сприйняття постановки спрощене. Бо режисер сконструював виставу у виставі, де знову зачіпає незручні теми: взаємин між військовими і цивільними; професіоналізму митців і журналістів, а також суспільної відповідальності постановників і кожного глядача. Виконавець ролі продюсера у виставі, у реальному житті – генеральний директор – художній керівник Національного театру ім. Івана Франка Євген Нищук поза сценою так представляє «Троянство»: «Це незвична вистава, а, скоріше, наше дослідження – десь незручне, десь гостре, десь іронічне про героїзацію, надлишкову патетику та напруження між реальністю й міфом». З іронією і навіть сарказмом київські франківці розмірковують про червоні лінії у питаннях смаків публіки і заграваннях перед нею примітивізмом від митців. Проте виконавець ролі драматурга у виставі налаштований однозначно: «Перестаньте робити з глядача тупе бидло». У виставі «Троянство» грають самих себе захисники: Артур Артіменьев та Микола Левкун. Композиторка вистави – Алла Загайкевич, відео-художник – Богдан Бунчак, сценографка та художниця по костюмах – Ольга Штейн. Серед задіяних акторів – Віктор Жданов, Іван Шаран, Михайло Кукулюк, Тамара Антропова, Фатіма Горбенко. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4005/164/193733/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 31 бер. «Троянство» у театрі Франка. Як виглядає нове прочитання класики і чому виставу звинувачують у відсутності оригінальності. – Резніченко В.

У Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка відбулася прем'єра вистави «Троянство» за текстом Максима Курочкина у постановці режисера Давида Петросяна. Вистава порушує питання співіснування різних типів досвіду – воєнного, повсякденного та сформованого культурною традицією. Після прем'єрних показів вистава стала предметом обговорення у професійному середовищі. Театральна продюсерка Крістіна Кісельова заявила про подібність «Троянства» до постановки «Хроніки Марса», прем'єра якої відбулася у 2024 році в Базельському театрі. За її словами, йдеться, зокрема, про використання технології хромакею. У подальшому вона також вказала, що вважає подібність сценічних рішень ознакою відсутності оригінальності, зокрема звернувши увагу на збіг у візуальних підходах. У відповідь Давид Петросян заявив, що подібні збіги варто розглядати в ширшому контексті розвитку театру. За його словами, сценічні рішення формуються під впливом різних чинників, включно з переглядом робіт інших режисерів, цитуванням та інтерпретаціями. «Коли ми говоримо про меншовартість саме українців, які ніби нічого без Європи придумати не можемо і не здатні то варто проговорити це питання в контексті світового театру, який поза контекстом нашого театру існує в площині власного задуму, який не застрахований від схожих візуальних рішень та навіть схожих по задуму сценічної мови», – написав режисер. Він додав, що театральна мова формується через пошук виражальних засобів і може включати елементи запозичення або переосмислення. Також режисер зазначив, що подібні питання

можна поставити до будь-якої постановки, оскільки багато ідей у театрі виникають паралельно в різних середовищах. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/trojanstvo-u-teatri-franka-jak-vihljadaje-nove-prochitannja-klasiki-i-chomu-vistavu-zvinuvachujut-u-vidsutnosti-orihinalnosti.html>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 1 квіт. «Виліпити колір своїми руками»: у столиці відкрилася виставка абстракцій Петра Лебединця. – Стадник А.

У Національному музеї «Київська картинна галерея» 31 березня відкрилася персональна виставка українського художника Петра Лебединця «Колір». Виставка зайняла весь другий поверх музею. Великі за форматом полотна формують унікальне та цілісне середовище. Виставка триватиме до 10 травня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/vilipiti-kolir-svojimi-rukami-u-stolitsi-vidkrilasja-vistavka-abstraktsij-petra-lebedintsja.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2026. – 31 бер. У Києві покажуть «Гру наосліп» – документальний фільм про вченого, чії ідеї працювали на випередження. – Руденко Л.

У столичному кінотеатрі «Ліра» 2 квітня відбудеться безкоштовний показ документального фільму «Гра наосліп» режисера Миколи Денисенкова. Це частина повнометражного документального серіалу про українських науковців, їхніх учнів і дослідження. Стрічку присвячено професору Миколі Хижняку, до 90-річчя якого автори підготували повнометражний документальний серіал «Одіозний професор». Режисер і продюсер проєкту – Микола Денисенков, сценаристи – Валерій Савицький, Микола Хижняк та Андрій Веремей. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/125317/>

Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. Квір-фестиваль Sunny Bunny змінив айдентику. – Гуржий В.

Квір-фестиваль Sunny Bunny змінив айдентику та представив експерток цьогорічної події. Символ фестивалю перетворили на справжнього персонажа – ним став металевий сонячний зайчик. Айдентику розробили разом із рекламним агентством McCann. Для її створення поєднали сучасне мистецтво та штучний інтелект як допоміжний інструмент для візуалізації ідей. Цьогорічними експертками, яким учасники фестивалю презентуватимуть свої кінопроєкти, стали: Анна Мелікова – сценаристка, письменниця, членкиня відбіркових комітетів Berlinale Panorama та Kasseler Dokfest; Олександра Братищенко – продюсерка, засновниця кінокомпанії Eleron Pictures, членкиня Європейської й Української кіно академій; Анастасія Волкова – культурна менеджерка, сценаристка, завідувачка відділу мистецьких програм Українського інституту; Альона Голякова – виконавча продюсерка «Суспільного Мовлення»,

ініціаторка та продюсерка індустриї платформи «Суспільне Про»; Ольга Михалюк – продюсерка та відбірниця Львівського міжнародного кінофестивалю Wiz-Art, що входить до мережі Європейської кіно академії. Четвертий квір-фестиваль Sunny Bunny проходить в Києві із 17 до 24 квітня. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/372429-kvir-festival-sunny-bunny-zminiv-aydentiku-ta-predstaviv-ekspertok-tsogorichnoyi-podiyi>

Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. «Сміливі завжди мають щастя». Кінофестиваль «Миколайчук Open» оновив айдентику. – Головань Д.

Кінофестиваль «Миколайчук Open», який відбудеться з 13 до 20 червня в Чернівцях, представив нову айдентику. Змінили колірну палітру й оновили візуальну мову. Вона побудована на «імпульсивних, намальованих жестом» формах, зазначає авторка айдентики, дизайнерка Юлія Нагорна. У 2026 році фестиваль пройде під гаслом «Сміливі завжди мають щастя», що відсилає до цитати з роману Івана Багряного. На фестивалі вперше з'являться професійне журі (на додачу до глядацького голосування), новий конкурс і нова локація. 15 червня на фестивалі покажуть фільм «Вавилон ХХ» за участю Івана Миколайчука й акторки Таїсії Литвиненко, яка цього року стала музою події. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/372441-laquo-smilivi-zavzhdi-mayut-schastya-raquo-kinofestival-laquo-mikolaychuk-open-raquo-onoviv-aydentiku>

Просвітництво

NV. – 2026. – 31 бер. Рекомендує історикіня Енн Еплблом. Міжнародна освітня платформа запустила безкоштовний онлайн-курс про Голодомор. – Інф.

Міжнародна освітня платформа Coursera запустила безкоштовний онлайн-курс, який розповідає про Голодомор як геноцид українського народу для глобальної аудиторії. Курс складається із 13-ти модулів і поєднує новітні дослідження, архівні матеріали, свідчення очевидців та аналіз міжнародних реакції. Курс розробила міжнародна команда дослідників під керівництвом Канадського інституту українських студій Університету Альберти та його дослідницько-освітньої програми Holodomor Research and Education Consortium. Звернула увагу на курс британська історикіня та публіцистка Енн Еплблом. У своєму дописі в мережі X вона зауважила, що «історія України допомагає пояснити сьогодні» і рекомендувала його своїм підписникам. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/golodomor-v-ukrajini-na-mizhnarodniy-platformi-coursera-zapustili-osvitniy-kurs-50596483.html>

Література

Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Визначено переможця Міжнародної літературної премії короткої прози імені Василя Портяка. – Інф.

31 березня підбито підсумки та визначено переможця Міжнародної літературної премії короткої прози ім. Василя Портяка за 2025 рік. На конкурс

було надіслано 42 твори із різних куточків України та Європи. Переможцем конкурсу стала письменниця зі Старокостянтинова Хмельницької області – Оксана Радушинська з оповіданням «Ляля». Друге місце посіла письменниця з Києва Юлія Кухарчук, оповідання «Пісня». Третє місце – у письменника з Тернополя Олександра Вільчинського, оповідання «Перший сніг у Проскурові». У видавництві «Український письменник» готується книга творів п'ятнадцяти фіналістів конкурсу. Вручення Міжнародної літературної премії короткої прози ім. Василя Портяка відбудеться у Фастові. Про дату урочистостей повідомлять пізніше. Також наразі триває прийом творів на здобуття Міжнародної літературної премії короткої прози ім. Василя Портяка за 2026 рік. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vyznachenno-peremozhtsia-mizhnarodnoi-literaturnoi-premii-korotkoi-prozy-imeni-vasyia-portiaka/>

Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Книжкова палата України намагається врятувати 15 мільйонів друкованих видань. – Інф.

Через російські обстріли Києва у 2025–2026 роках зазнали пошкоджень приміщення Державної наукової установи «Книжкова палата України ім. Івана Федорова». Внаслідок ворожих атак вийшли з ладу системи тепловодопостачання та водовідведення, каналізації, пошкоджено вікна і частину інфраструктури будівлі. Це створило серйозні перешкоди для повноцінного функціонування установи та поставило під загрозу подальшу долю цінних книжкових, газетних, журнальних та інших фондів. Фахівці Книжкової палати України продовжують вживати невідкладних заходів для порятунку архівних видань. Проте цього недостатньо. У Книжковій палаті зауважують, що для повноцінного відновлення роботи необхідно провести терміновий ремонт інженерних мереж та відремонтувати пошкоджені приміщення. Орієнтовна загальна потреба у коштах становить понад 10 млн грн. Команда Книжкової палати оголосила збір коштів. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/knyzhkova-palata-ukrainy-namahaietsia-vriatuvaty-15-miljoniv-drukovanykh-vydan/>

Українська літературна газета. – 2026. – 31 бер. Стартував фестиваль-воркшоп для письменників-початківців «Прописи». – Інф.

В Івано-Франківську стартував п'ятиденний фестиваль-воркшоп для авторів та авторок-початківців «Прописи». Заплановано відкриті події й професійну програму для молодих авторів. У професійній програмі – 10 учасників зі всієї України, яких обрали шляхом конкурсу. Під час фестивалю вони на широкий загал презентуватимуть свою поезію та прозу. Основною темою програми стала репортажистика. Менторами, які будуть працювати з учасниками протягом п'яти днів, стали письменниця та журналістка Марія Титаренко, репортерка Віра Курико та колишня головна редакторка «Le Monde» Наталі Нугайред. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/startuvav-festyval-vorkshop-dlia-pysmennykiv-pochatktivsiv-propysy/>

Український тиждень. – 2026. – 31 бер. Як література допомагає осмислити війну: інтерв'ю з Софією Андрухович. – Бабіч М., Манес У.

Видання пропонує інтерв'ю з письменницею й есеїсткою Софією Андрухович. У розмові йшлося про літературну Європу; про досвід війни; про роботу з травмою та письмо в умовах терору. Окрема тема розмови – французьке видання роману «Амадока», що вийшло у березні 2026 року у видавництві Belfond у перекладі Ірини Дмитришин. Також Софія Андрухович розмірковує про роль літератури в осмисленні війни. Докладно:

<https://tyzhden.ua/iak-literatura-dopomahaie-osmyslyty-vijnu-sofiia-andruxovych-pro-travmu-ta-pysmo/>

NV. –2026. – 31 бер. «Сам у шоці». Книга Артема Чапая Не народжені для війни вийде китайською та корейською мовами. – Інф.

Книжка письменника і військовослужбовця Артема Чапая «Не народжені для війни» вийде китайською та корейською мовами. Китайський переклад вийде у тайванському видавничому домі Cite Publishing Group. Видання, що вийде у Південній Кореї, стане дев'ятим перекладом книжки. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/knigi-pro-viynu-ne-narodzheni-dlya-viyni-artema-chapaya-viyde-koreyskoyu-ta-kitayskoyu-movami-50596465.html>

Музейна справа

Україна молода. – 2026. – 1 квіт. Музейні мури проти рашизму. Експерти п'яти країн у Києві аргументували, чому культура є компонентом безпеки. – Самченко В.

У розлогій статті – про конференцію мережі ОБМІН «Стійка культура. Культурна стійкість», яка відбулась 25 березня у Києві в партнерстві з урядами України, Польщі й Німеччини за участю експертів з цих країн, а також Швеції та Литви. Обговорювали питання взаємодії і збереження культурної спадщини в умовах тривалого російського вторгнення в Україну. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4005/2006/193732/>

Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. З оглядовим майданчиком у каланчі. Музей «Чорнобиль» на Подолі відкриють після реставрації. – Гуржий В.

Після реставрації Національного музею «Чорнобиль» на Подолі, пожежну каланчу відкриють як оглядовий майданчик. Роботи планують завершити наприкінці квітня. Їх розпочали в жовтні 2024 року. Тоді під час підготовки проекту реставрації виявили аварійні ділянки на даху та башті, також провели археологічні дослідження, а знайдені артефакти передали музеям. Будівля пожежної частини з каланчею побудували в 1910 році за проектом архітектора Едуарда Брадтмана. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/372435-z-oglyadovim-maydanchikom-u-kalanchi-muzey-nbsp-laquo-chornobil-raquo-na-podoli-vidkriyut-pislya-restavratsiyi>

Вечірній Київ. – 2026. – 31 бер. У столичному музеї відкрили виставку, що демонструє тисячолітню еволюцію української писанки. – Катаєва М.

В Національному музеї історії України відбулася презентація міжмузейного виставкового проєкту, створеного в партнерстві з Вишгородським історико-культурним заповідником та Музеєм історії міста Києва. В експозиції «Українська писанка: витоки і сучасність» представлено близько 200 оригінальних предметів, що показують еволюцію розписного яйця. Виставка триватиме до 17 квітня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/125307/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 1 квіт. Розвідка назвала імена російських археологів, які проводять незаконні розкопки на ТОТ. – Інф.

У розділі «Викрадена спадщина» порталу War&Sanctions оприлюднена інформація щодо 20-ти викрадених українських культурних цінностей, двох музеїв на тимчасово захоплених територіях України, а також сімох осіб, причетних до незаконних археологічних робіт, викривлення історії та виправдання захоплення українських територій. Серед них Едуард Кравченко та Віталій Войтенко – наукові співробітники так званого «Донецького республіканського краєзнавчого музею». Також це заступник міністра науки і вищої освіти РФ Костянтин Могильовський – співголова очолюваного Сергієм Нарішкіним російського історичного товариства, яке поширює викривлені історичні наративи з метою виправдання війни та захоплення українських територій. Крім того, оприлюднено дані про 20 культурних цінностей, викрадених з археологічних об'єктів на тимчасово окупованому Кримському півострові (зокрема некрополя Киз-Аул і кургану «Госпітальний»), а також із Новокаховської міської картинної галереї та заповідника «Кам'яна могила». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4107793-rozvidka-nazvala-imena-rosijskih-arheologiv-aki-provodat-nezakonni-rozkopki-na-tot.html>

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Представники ЮНЕСКО відвідали об'єкти культурної спадщини у Львові, які постраждали внаслідок атаки РФ. – Інф.

У Львові представники ЮНЕСКО побували на об'єктах культурної спадщини, що зазнали руйнувань унаслідок російської агресії. Про це під час брифінгу в межах міжнародної конференції з питань культури України «Співпраця заради стійкості», яка відбулась 30 березня у Львові, розповіла віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4107487-predstavniki-unesko-vidvidali-obekti-kulturnoi-spadsini-u-lvovi-aki-postrazdali-vnaslidok-ataki-rf.html>

Україна молода. – 2026. – 1 квіт. Там був рашизм. Молодці митці з усього світу рятуватимуть зруйнований рф особняк купця Павлова у Харкові. –

Салімонович Л.

В особняк купця Єгора Павлова, що збудований у Харкові у 1832 році, влітку 2022 року поцілила ракета, будівля була майже повністю зруйнована. На початку війни у Харкові ще не було практики обережно розбирати залишки історичних пам'яток і зберігати їхні елементи для подальшої реставрації. Тож комунальники уламки маєтку вивезли на смітник. Пошкодження будівлі становить 70 %, особняк відновленню не підлягає. Але статус пам'ятки архітектури не дозволив зрівняти із землею легендарний купецький маєток. Згідно із законом, якщо така споруда і зазнала сильних пошкоджень, розбирати її все одно не можна. Свого часу згадана норма врятувала від знищення безліч замкових руїн на заході України. Спосіб порятунку знакової для Харкова будівлі пропонуватимуть митці в рамках міжнародного проекту Inspireli у співпраці з відомим харківським архітектором та реставратором Віктором Дворніковим. Йдеться про один з найбільших у світі конкурсів у галузі архітектури, що об'єднує учасників з-понад сотні країн. Ця фундація має окремий напрямок роботи з Україною, який виник на початку повномасштабної війни. На заклик проекту молоді зодчі вже пропонували свої ідеї в рамках відновлення пожежної станції у Дніпрі та кількох об'єктів у Миколаєві. «Усі автентичні елементи будівлі охороняються та не можуть бути знесені без належного наукового обґрунтування, – йдеться в умовах конкурсу. – Однак втрачені частини будівлі можуть бути переосмислені і загалом втрачений об'єм будівлі – є предметом обговорень. У рамках проекту важливо зберегти історичну пам'ять місця, масштаб і основні параметри забудови, для збереження історичного середовища вулиці Полтавський шлях та самотнього характеру простору». Конкурс триватиме до 15 червня. За правилами проекту, архітектори безкоштовно надають право власності на свої роботи муніципалітету, а той далі мусить адаптувати його під українське законодавство. Саме тому нині Віктор Дворніков намагається активно залучити до участі чиновників з міськради. «Ми прагнемо домовитися з мером, щоб він, принаймні, переможців якимось відзначив, – каже Віктор Дворніков. – Поки що конкретної відповіді немає. Але головний архітектор міста надав мені додаткові матеріали до цього конкурсу». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4005/188/193729/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. Трагедія народу, рана для Європи»: в італійському Отранто відкрили фотовиставку про війну в Україні. – Інф.

В історичному замку Кастелло Арагонезе в місті Отранто відкрилася масштабна експозиція «УКРАЇНА, трагедія народу, рана для Європи», що через об'єктиви професійних фотографів демонструє реалії життя українців після початку повномасштабного російського вторгнення. Виставку організовано за підтримки Української асоціації професійних фотографів (UAPP). В урочистій церемонії відкриття взяли участь мер Отранто Франческо Бруні, тимчасова повірена у справах посольства України Оксана Амджадін і віцепрезидент

Європейської Комісії Раффаеле Фітто. Виставка триватиме до 28 червня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4107412-tragedia-narodu-rana-dla-evropi-v-italijskomu-otrantov-vidkrili-fotovistavku-pro-vijnu-v-ukraini.html>

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. У Барселоні іспанських посадовиць і дипломаток познайомили з мистецтвом української писанки. – Інф.

Генеральне консульство України в Барселоні організувало культурно-дипломатичний захід, під час якого представниці іспанської влади та іноземного дипкорпусу познайомилися з традицією українського писанкарства. Зустріч об'єднала представниць Уряду Іспанії в Каталонії, мерії Барселони, жінок – генеральних консулів і дружин очільників дипломатичних місій. Майстер-клас із розпису провела дизайнерка та засновниця студії «Мистецтво краю» Галина Середюк. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4107252-u-barseloni-ispanskih-posadoviciv-i-diplomatok-poznajomili-z-mistectvom-ukrainskoi-pisanki.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 31 бер. В Угорщині відкрили нову «Українську книжкову полицю». – Інф.

В угорському місті Сюдлігет у межах проекту під патронатом першої леді Олени Зеленської з'явився осередок українського слова. Понад 100 видань поповнили фонд місцевої бібліотеки. Подія відбулася 30 березня під час робочої поїздки посла України в Угорщині професора Федіра Шандора до Сюдлігета. Під час церемонії Федір Шандор та міський голова Сюдлігета Бейла Роберт Югас наголосили, що ця ініціатива не лише дає українцям змогу читати рідною мовою, а й свідчить про відкритість угорської громади до спільних культурних проєктів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4107394-v-ugorsini-vidkrili-novu-ukrainsku-knizkovu-policku.html>

Віледж Україна. – 2026. – 31 бер. Міжнародна Букерівська премія оголосила шортліст 2026 року. – Головань Д.

Міжнародна Букерівська премія оголосила шортліст 2026 року. У ньому два дебютні романи й книга, яку вперше видали 30 років тому. Автори і перекладачі зі списку представляють вісім країн: Бразилію, Болгарію, Канаду, Францію, Німеччину, Тайвань, Велику Британію та США. До шортлиста увійшли: «The Nights Are Quiet in Tehran» Шіда Базьяр (переклад з німецької – Рут Мартін); «She Who Remains» Рене Карабаш (переклад з болгарської – Ізідора Ангел); «The Director» Даніель Кельман (переклад з німецької – Росс Бенджамін); «On Earth As It Is Beneath» Ана Паула Мая (переклад з португальської – Падма Вішванатан); «The Witch» Марі Ндіай (переклад з

французької – Джордан Стамп); «Taiwan Travelogue» Ян Швандзи (переклад з китайської – Лін Кінг). Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/372443-tse-shortlist-nbsp-bukerivskoyi-premiyi-2026-roku>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm